

با نام و یاد خدا

سوالات درس به درس کتاب مطالعات اجتماعی کلاس نهم

تهیه شده توسط وبسایت [بتافایل](#)

۱. منظومه خورشیدی دارای چند سیاره است؟

پاسخ: دارای هشت سیاره

چهار سیاره نزدیک به خورشید سطح سنگی و جامد دارند به آنها سیاره های درونی می گویند و چهار سیاره دورتر از گاز تشکیل شدند به آنها سیاره های بیرونی می گویند.

۲. دانشمندان عمر زمین و منظومه خورشیدی را چقدر تخمین زده اند؟

پاسخ: حدود چهار و نیم میلیارد سال

۳. سیاره های درونی منظومه شمسی را نام ببرید؟

پاسخ: تیر، زهره، زمین، بهرام یا مریخ

— سیاره های بیرونی منظومه شمسی را نام ببرید؟

مشتری، زحل، اورانوس و نپتون

۴. ستاره خورشید در کدام کهکشان قرار دارد؟

پاسخ: کهکشان راه شیری

۵. مساحت زمین چقدر است؟

پاسخ: ۵۱۰ میلیون کیلومتر مربع و از خشکی ها یعنی قاره ها و آب ها پوشیده شده است.

۶. موقعیت مکانی یک پدیده یعنی چه؟

پاسخ: یعنی مکان دقیق قرار گرفتن آن روی کره زمین

۷. چگونه میتوان فهمید یک پدیده بر روی زمین در کجا قرار دارد؟

پاسخ: از خطوط و تقسیمات فرضی

۸. استوا چیست؟

پاسخ: در فاصله مساوی از دو قطب شمال و جنوب یک دایره بزرگ زمین را به دو قسمت مساوی تقسیم می کند.

۹. مدار چیست؟

پاسخ: دایره های فرضی به موازات استوا در هر دو نیمکره را مدار می گویند.

۱۰. مدار استوا چند درجه است؟

پاسخ: صفر درجه

۱۱. مدارها بین چند درجه شمالی و جنوبی درجه بندی شده‌اند؟

پاسخ: بین ۰ تا ۹۰ درجه شمالی و جنوبی

۱۲. نصف النهار چیست؟

پاسخ: نیم دایره های فرضی هستند که از قطب شمال به جنوب کشیده شده‌اند و طول مساوی دارند.

۱۳. نصف النهاری که از رصدخانه گرینویچ می‌گذرد به آن می‌گویند؟

پاسخ: نصف النهار مبدا

۱۴. نصف النهار مبدا زمین را به چند قسمت تقسیم میکند؟

پاسخ: به دو قسمت مساوی شرقی و غربی

۱۵. نصف النهار مبدا چند درجه است و چگونه درجه بندی شده‌است؟

پاسخ: نصف النهار مبدا صفر درجه است

و از ۰ تا ۱۸۰ درجه شرقی و غربی است.

۱۶. علت درجه‌بندی نصف النهارها به ۱۸۰ درجه شرقی و غربی چیست؟

پاسخ: چون محیط زمین ۳۶۰ درجه است.

۱۷. مختصات جغرافیایی چیست؟

پاسخ: هر نقطه از کره زمین روی یک مدار و یک نصف النهار قرار دارد که به آن مختصات جغرافیایی آن نقطه می‌گویند.

۱۸. طول جغرافیایی چیست؟

پاسخ: به فاصله هر مکان با نصف النهار مبدا بر حسب درجه طول جغرافیایی می‌گویند.

۱۹. عرض جغرافیایی چیست؟

پاسخ: به فاصله هر مکان با مدار استوا بر حسب درجه عرض جغرافیایی می‌گویند.

۲۰. جهات جغرافیایی را با چه علامتی نشان می‌دهند؟

پاسخ: شمال N

جنوب S

مشرق E

مغرب W

سری دوم سوالات متن درس یک

۱- منظومه خورشیدی (شمسی) را توضیح دهید.

پاسخ: منظومه شمسی متشکل از یک ستاره به نام خورشید و اجرام آسمانی متعدد است که در مدارهای پیرامون آن می گردند. خورشید در مرکز منظومه شمسی قرار دارد و سرچشمه اصلی زندگی بر روی زمین است.

۲- منظومه خورشیدی دارای چند سیاره است؟ توضیح دهید.

پاسخ: منظومه خورشیدی دارای ۸ سیاره است. چهار سیاره نزدیک به خورشید، که سطحی جامد دارند و به آنها "سیاره های درونی" و چهار سیاره دیگر که از گاز های مختلف تشکیل شده اند و "سیاره های بیرونی" نامیده می شوند

۳- سیاره های بیرونی منظومه خورشیدی از چه چیزی تشکیل شده است؟

الف) جامدات (X)

ب) سطوح سنگی (X)

ج) گازهای مختلف (☒)

د) همه موارد (X)

۴- سیاره های درونی منظومه خورشیدی از چه چیزی تشکیل شده است؟

الف) جامدات (☒)

ب) سطوح سنگی (X)

ج) گازهای مختلف (X)

د) همه موارد (X)

۵- زمین .. **سومین**.. سیاره منظومه خورشیدی است.

۶- دانشمندان عمر زمین و منظومه خورشیدی را چند سال تخمین زده اند؟

پاسخ: حدود ۵/۴ میلیارد سال

۷- برخی از سیاره های منظومه خورشیدی .. **قمر های**.. دارند که به دور این سیاره ها می گردند.

۸- ستاره خورشید در کدام کهکشان قرار دارد؟

پاسخ: کهکشان راه شیری

۹- مساحت کره زمین چقدر است؟ و سطح آن از چه چیزهایی پوشانده شده است؟

پاسخ: ۵۱۰ میلیون کیلومتر مربع و از خشکی ها (قاره ها) و آب ها پوشیده است.

۱۰- موقعیت مکانی یک پدیده یعنی چه؟

پاسخ: یعنی مکان دقیق قرار گرفتن آن روی کره زمین.

۱۱- چگونه می توان فهمید که یک پدیده بر روی زمین دقیقا کجا قرار دارد؟

پاسخ: از خطوط و تقسیمات فرضی

۱۲- استوا چیست؟

پاسخ: در فاصله مساوی از دو قطب شمال و جنوب، می توانیم یک دایره بزرگ را به دور زمین تصور کنیم. این دایره بزرگ، استوا نام دارد.

۱۳- مدار چیست؟

پاسخ: دایره هایی که در هر نیمکره به موازات استوا رسم شده اند که به آنها مدار می گویند. این دایره ها هر چه به طرف قطب شما یا قطب جنوب نزدیک می شویم، کوچک تر می شوند.

۱۴- مدار استوا چند درجه است؟

الف) ۶۰ درجه (X)

ب) صفر درجه (☒)

ج) ۹۰ درجه (X)

د) ۱۸۰ درجه (X)

۱۵- مدارها بین .. صفر .. تا .. ۹۰ .. درجه شمالی یا جنوبی درجه بندی شده اند.

۱۶- معمولا همه مدارها را روی کره ها و نقشه ها رسم نمی کنند.

صحیح (☒) غلط (X)

۱۷- نصف النهار چیست؟

پاسخ: نیم دایره های فرضی هستند که از قطب شمال تا قطب جنوب کشیده شده اند و طول مساوی دارند.

۱۸- نصف النهاری را که از رصدخانه .. گرینویچ .. در شهر لندن عبور می کند، به عنوان نصف النهار .. مبدا ..

انتخاب کرده اند.

۱۹- نصف النهار مبدا و امتداد آن در سوی دیگر کره، زمین را به دو نیمکره مساوی .. شرقی .. و .. غربی ..

تقسیم کرده است.

۲۰- نصف النهار مبدا .. صفر .. درجه و نصف النهار های دیگر از .. صفر .. تا .. ۱۸۰ .. درجه غربی و .. ۱۸۰ .. درجه

شرقی درجه بندی شده اند.

۲۱- علت درجه بندی نصف النهارها به ۱۸۰ درجه شرقی و غربی چیست؟

پاسخ: چون محیط زمین ۳۶۰ درجه است.

۲۲- مختصات جغرافیایی چیست؟

پاسخ: هر نقطه از کره زمین روی یک مدار و یک نصف النهار مشخص قرار دارد که به آنها مختصات جغرافیایی آن نقطه می‌گویند.

۲۳- با داشتن شبکه مدارها و نصف النهارها می‌توانیم .. **طول** .. و .. **عرض** .. جغرافیایی هر مکان یا مختصات جغرافیایی آنرا بدست بیاوریم.

۲۴- طول جغرافیایی چیست؟

پاسخ: به فاصله آن مکان با نصف النهار مبدأ بر حسب درجه طول جغرافیایی می‌گویند. (بین صفر تا ۱۸۰ درجه شرقی و صفر تا ۱۸۰ درجه غربی)

۲۵- عرض جغرافیایی چیست؟

پاسخ: به فاصله آن مکان با مدار استوا بر حسب درجه عرض جغرافیایی می‌گویند. (بین صفر تا ۹۰ درجه شمالی و صفر تا ۹۰ درجه جنوبی)

۲۶- برای نوشتن طول و عرض جغرافیایی از چه علائمی استفاده می‌شود؟

پاسخ: از علائم اختصاری N شمالی، S جنوبی، E ((شرقی)) و W ((غربی)) استفاده می‌شود.

۲۷- ابزارهای اولیه تعیین مکان و مسیر را نام ببرید.

پاسخ: استفاده از ستارگان و اسطرلاب، تهیه نقشه اولیه و سپس استفاده از قطب نما

۲۸- جهت عملیات ناوبری از ماهواره برای تعیین موقعیت ها استفاده می‌شود.

پاسخ: صحیح (☒) غلط (X)

۲۹- ناوبری ماهواره ای چیست؟

پاسخ: روشی جدید است که در آن از چندین ماهواره برای ارائه موقعیت و جهت جغرافیایی و مسیر حرکت استفاده می‌شود. مبنای کار این قبیل سیستم ها بر پایه امواج رادیویی است که بین ماهواره و گیرنده های مختلف رد و بدل می‌شود.

درس دوم (حرکات زمین) تهیه کننده: علی ندافی + ویرایش سایت همیار

۱- حرکت وضعی زمین را تعریف کنید.

پاسخ: زمین هر ۲۴ ساعت یکبار به دور محور خود می چرخد، که به آن حرکت وضعی می گویند.

۲- زمین روشنایی خود را از نور .. **خورشید** .. می گیرد اما نور خورشید در زمان معین، فقط .. **نیمی** .. از زمین را روشن می کند.

۳- نیمی از زمین که رو به خورشید است .. **روز** .. و .. روشن ..، و نیمی دیگر .. **شب** .. و .. **تاریک** .. است.

۴- منظور از حرکت ظاهری خورشید چیست؟

پاسخ: ما هر روز در آسمان، خورشید را می بینیم که از مشرق طلوع می کند. هنگام ظهر، خورشید تقریباً بالای سر ماست و هنگام عصر رفته رفته به سمت مغرب حرکت و در آن سمت غروب می کند. این جابجایی یا حرکت خورشید در آسمان، حرکت ظاهری است.

۵- آیا خورشید در هنگام حرکت ظاهری جا به جا می شود؟ چرا؟

پاسخ: خیر، در واقع خورشید جابجا نمی شود بلکه زمین می چرخد و نقاط مختلف کره زمین پی در پی در مقابل خورشید قرار می گیرند.

۶- مردم ایران چون در جهت .. **غرب** .. هند هستند، خورشید را .. **دیرتر** .. از آنها می بینند.

۷- حرکت زمین به دور خود از .. **غرب** .. به .. **شرق** .. است.

۸- نتیجه حرکت وضعی زمین چیست؟

پاسخ: پدید آمدن شب و روز و اختلاف ساعت.

۹- وقتی خورشید درست در روی نصف النهار مبداء قرار می گیرد وضعیت زمانی مناطق چگونه است؟

الف) همه شهرهایی که روی نصف النهار مبداء واقع شده اند ظهر است (X)

ب) کشورهایی که در شرق گرینویچ هستند از ظهرشان گذشته است (X)

ج) کشورهایی که در غرب گرینویچ هستند چند ساعت به ظهرشان مانده است (X)

د) همه موارد (✓)

۱۰- کشورهایی که در .. **شرق** .. نصف النهار گرینویچ قرار دارند خورشید را زودتر می بینند.

۱۱- ساعت واقعی و ساعت رسمی چه تفاوت هایی با یکدیگر دارند؟

پاسخ: ساعت واقعی مبنای آن موقعیت خورشید در آسمان است و در زندگی روزانه از آن نمی توان استفاده کرد اما ساعت رسمی برای کل کشور یکسان است.

۱۲- مبنای زمان واقعی چیست؟

پاسخ: موقعیت خورشید در آسمان

۱۳- چرا از ساعت رسمی استفاده می کنیم؟

پاسخ: برای جلوگیری از ایجاد ناهماهنگی در تعیین قرار های ملاقات، زمان باز و بسته شدن اداره ها و مغازه ها و برنامه حرکت قطارها و هواپیماها .

۱۴- زمان رسمی چگونه بوجود آمد؟

پاسخ: در قرن نوزدهم، کشورها در یک اجلاس بین المللی، توافق کردند که به جای ساعت واقعی از ساعت رسمی استفاده کنند.

۱۵- ما در زندگی روزانه می توانیم از ساعت واقعی استفاده کنیم.

صحیح (×) غلط (☒)

۱۶- کره زمین برای آنکه یک دور یا ۳۶۰ درجه به دور خود بچرخد، ..۲۴.. ساعت وقت لازم دارد.

۱۷- همه نصف النهارهایی که داخل یک قاچ قرار گرفته اند، به طور توافقی ساعت .. یکسانی.. دارند.

۱۸- کدامیک از کشورهای زیر بیش از یک ساعت رسمی دارند؟

الف ژاپن (×)

ب چین (☒)

ج ایران (×)

د هلند (×)

۱۹- ساعت رسمی در چین چگونه است؟

پاسخ: چون کشور چین وسیع است پس دارای چند ساعت رسمی می باشد و مردم این کشور، هر گاه از شرق به غرب یا برعکس مسافرت می کنند، مجبورند ساعت خود را جلو یا عقب بکشند.

۲۰- هر قاچ .. ۱۵ .. درجه است و یک نصف النهار مرکزی دارد.

۲۱- حرکت انتقالی را تعریف کنید؟

پاسخ: زمین در همان هنگام که به دور محور خود می‌چرخد، به دور خورشید نیز می‌گردد، یک دور کامل زمین به گرد خورشید، یک سال طول می‌کشد که به آن حرکت انتقالی می‌گویند.

۲۲- مدار زمین چه شکلی است و زمین با چه سرعتی این مسیر را می‌پیماید؟

پاسخ: بیضی شکل است و زمین با سرعت میانگین ۳۰ کیلومتر در ثانیه، این مسیر را می‌پیماید.

۲۳- سال رسمی و سال کبیسه چه تفاوتی با یکدیگر دارند؟

پاسخ: مدت زمان واقعی یک دور کامل گردش زمین به گرد خورشید، ۳۶۵ روز و ۶ ساعت است اما در تقویم ها سال را ۳۶۵ روز در نظر می‌گیرند. سال ۳۶۵ روزه، سال رسمی است که ۶ ساعت از سال خورشیدی کوتاه تر است. برای جبران کسری ۶ ساعت در هر ۴ سال یک روز به سال رسمی اضافه می‌شود (ساعت $24 = 4 \times 6$) سال ۳۶۶ روز را سال کبیسه می‌نامند.

۲۴- به چه دلیل زاویه تابش آفتاب در طول سال تغییر می‌کند؟

پاسخ: به دلیل اینکه، محور قطب ها بر سطح مدار گردش انتقالی زمین، مایل است.

۲۵- مایل بودن محور قطب ها چه نتیجه ای دارد؟

پاسخ: زاویه تابش آفتاب در طول سال تغییر می‌کند و در طی یک سال، زمین در موقعیت های مختلفی در برابر خورشید قرار می‌گیرد. درازی شب و روز نامساوی میشود و فصل های مختلف بوجود می‌آید.

۲۶- نتایج حرکت انتقالی را بنویسید؟

پاسخ: نامساوی بودن شب و روز - پیدایش فصول

۲۷- انقلاب تابستانی را توضیح دهید؟

پاسخ: در اول تیرماه، خورشید در نیمکره شمالی به مدار رأس السرطان به طور عمودی می‌تابد. در اول تیر ماه در نیمکره شمالی منطقه وسیع تری از کره زمین در معرض نور خورشید قرار می‌گیرد. در نتیجه، طول روزها از شب ها بیشتر است. در این هنگام که طولانی ترین روز در این نیمکره است و به آن انقلاب تابستانی می‌گویند.

۲۸- انقلاب زمستانی چیست؟

پاسخ: در اول دی ماه، خورشید به مدار رأس الجدی در نیمکره جنوبی عمودی می‌تابد. در اول دی ماه، در نیمکره شمالی بخش کم وسعت تری از کره زمین تابش خورشید را دریافت می‌کند و روزها کوتاه تر از شب هاست. در نتیجه، در نیمکره شمالی اول دی کوتاه ترین روز سال است که به آن انقلاب زمستانی می‌گویند.

۲۹- اگر در نیمکره شمالی اول دی ماه باشد در نیمکره جنوبی کدام فصل است؟

الف) اول بهار (X)

ب) اول تابستان (☑)